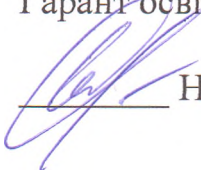

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Наталія ФІЛІПЕНКО

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма: «Право»

Вибіркова компонента з переліку 2

(назва вибіркової категорії)

Форма навчання: денна, заочна

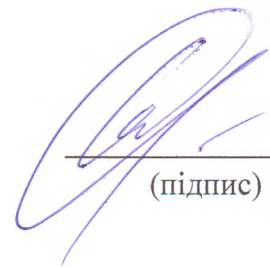
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

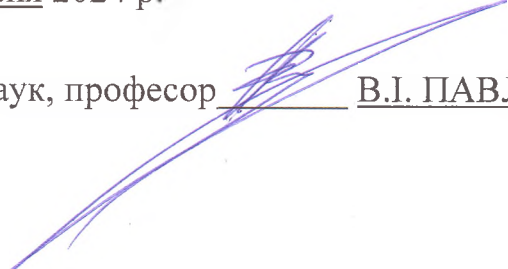
Розробник:

д-р. юрид. наук, професор Н.Є. Філіпенко

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри 702

Протокол № 12 від «24» травня 2024 р.

Завідувач кафедри д-р юрид. наук, професор В.І. ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Погоджено з представником здобувачів освіти:

директор (магістерського) рівня В.О. ЛЕЗІН

(підпис)

Тетяна ПАЗАРЕВА

(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладачів

ПІБ: Філіпенко Наталія Євгенівна

Посада: професор

Наукова ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: професор

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Теорія держави та права»;
- «Кримінологія»;
- «Правове регулювання інформаційної безпеки в Україні»;
- «Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту»
- «Актуальні проблеми запобігання корупції»;

– «Судові експертизи кримінальному та адміністративному провадженні за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту».

Напрями наукових досліджень:

- сучасні напрями протидії кримінальній кіберпротиправності;
- актуальні напрями забезпечення безпеки критичної інфраструктури;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;
- теоретичні проблеми організації проведення судових експертиз за фактами вчинення кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку;
- стратегія розвитку міжнародного співробітництва судово-експертних установ України із закордонними спеціалістами у попередженні терористичних атак на об'єкти авіакосмічної галузі та критичної інфраструктури;
- юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.

Профайл викладача: Тел.: (066) -305-20-64

E-mail: n.filipenko@khai.edu

<https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>;

<https://education.khai.edu/lecturer/filipenko-nataliia-evhensvna>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3

Обсяг дисципліни:

Денна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год. (лекції 32 год., семінарські / практичні 32 год.), самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Заочна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 12 год. (лекції 06 год., семінарські / практичні 06 год.), самостійної роботи здобувачів – 138 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – іспит

Мова викладання – українська

Пререквізити: Теорія держави і права; Філософія права; Кримінологія; Кримінальне право; Кримінально процесуальне право; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити навчальної дисципліни: Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Використання кримінального аналізу щодо протидії кримінальним правопорушенням на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві; Судові експертизи у кримінальному та адміністративному провадженнях за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Військове право.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Концептуальні питання кримінології» будується на базовій програмі «Кримінологія» і розрахована на подальше дослідження найбільш актуальних теоретико-методологічних засад кримінологічної політики України.

Дисципліна «Концептуальні питання кримінології» має на меті формування у аспірантів теоретичних і практичних знань щодо інституту кримінологічної діяльності суб'єктів превенції; реалізації кримінологічної політики на сучасному етапі розвитку України; особливостей формування кримінологічної політики відповідно до оперативно-тактичної ситуації, особливо протидії збройній агресії проти України. Це завдання безпосередньо стосується і теорії протидії правопорушенням, адже за допомогою саме такої теорії кримінологічні дослідження переводяться у практичну площину для вирішення завдань виявлення та припинення правопорушень з метою підвищення ефективності діяльності щодо їх превенції; аналізу історичного та зарубіжного досвіду превентивної діяльності; вдосконалення національного

законодавства, його наближення до кращих Європейських стандартів, а також інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Дана дисципліна має своїм **завданням** акцентуватися на розгляді новел законодавства, які відображають особливості попереджувальної діяльності під час воєнного стану у зв'язку з військовою агресією РФ проти України; розгляді стабілізаційно-транзитивної стратегії протидії злочинності на деокупованих територіях України; вивченню особливостей протидії мобінгу та газлайтингу, а також інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складних завдань правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо протидії кібератакам на об'єкти критичної інфраструктури, життєзабезпечення та повітряного транспорту під час військової агресії проти України.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у галузі права.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері Права на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї (нього, них) міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з галузі права та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики у сфері Права, виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК06. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні

інноваційні проекти в галузі права та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та безперервний саморозвиток й самовдосконалення під час їх реалізації.

СК07. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики досліджень та загального культурного кругозору, а також дотримання правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

СК08. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем наукового пізнання, застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності в галузі права.

СК09. Здатність до застосування принципів верховенства права, в тому числі, у ситуаціях законодавчої невизначеності та формування концептуального знання щодо форм впливу практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформований у термінах результатів навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з галузі права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідної галузі, отримання нових знань та/або здійснення інновацій, які відповідають стандартам національного та міжнародного рівнів.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні правові проблеми державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу з використанням здобутків теорії права та інших правових наук, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, тощо), математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані; розв'язання проблем окремої групи правових відносин з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН04. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, у тому числі методи та засоби створення інформаційних технологій та програмного забезпечення, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі права та дотичних міждисциплінарних напрямках з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників (зокрема чинного законодавства, практики його застосування, розробки проєктів нормативно-правових актів із обґрунтуванням власної позиції щодо необхідності їх прийняття), у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної

проблеми.

РН06. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми права з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН08. Розуміти загальні принципи та методи права, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у науково-педагогічній практиці.

РН09. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації, сучасні освітні методи та технології, методику педагогічної діяльності з права.

РН10. Здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проектів з права.

РН11. Уміти управляти змістом, розкладом, вартістю, якістю, ризиками, людськими ресурсами та комунікаціями науково-технічних проектів з відповідністю вимогам міжнародних стандартів з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН12. Знати сучасні підходи та засоби моделювання досліджуваних об'єктів та процесів управління, в тому числі в аерокосмічній галузі, вдосконалювати їх, розвивати, оптимізувати та приймати рішення, вміти створювати нові.

РН13. Знати філософсько-світоглядні засади, сучасні тенденції, напрямки і закономірності розвитку вітчизняної та світової науки в умовах глобалізації й уміння їх використовувати в науково-дослідній та професійній діяльності у різних галузях, у тому числі аерокосмічній галузі.

РН14. Демонструвати необхідні знання, розуміння сутності, змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права та застосовувати їх у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження кримінологічної політики України.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 2. Концептуальні засади забезпечення кримінологічної політики.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-РН14.

Тема 3. Формування кримінологічної політики відповідно до кримінологічної ситуації в Україні.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-РН14.

Тема 4. Реалізація кримінологічної політики на сучасному етапі розвитку України.

Обсяг аудиторного навантаження – 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 5. Сутність і класифікація девіантної поведінки.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Тема 6. Сучасні напрями розвитку кримінології (порівняльна кримінологія; кримінальна феноменологія; розвиток соціології злочинності; постмодерністська кримінологія).

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
5. Виконання практичних завдань протягом семестру.
6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 7. Концепція превентивного виховання дітей в умовах воєнного стану.

Обсяг аудиторного навантаження – 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема № 8. Протидія булінгу. Відповідальність за цькування та правові поради щодо захисту прав.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-РН14.

Тема 9. Попередження мобінгу.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції,

ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 10. Попередження газлайтингу та домашнього насильства.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 11. Стабілізаційно-транзитивна стратегія протидії злочинності на деокупованих територіях України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів.

Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 12. Протидія кібератакам на об'єкти критичної інфраструктури, життєзабезпечення та повітряного транспорту під час військової агресії проти України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на семінарських та практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі (приклад)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття	0...2	2	0...4
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Модуль 3			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	5	0...10
Виконання і захист практичних робіт	0..2	5	0...10
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-16
Усього за модуль			1-36
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 30 балів.

Приклад

1. Правова держава: філософсько-правові аспекти влади - 30 балів.

2. Специфіка соціальних прав - 30 балів.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності) – максимальна оцінка 40 балів.

Всього – максимальна оцінка **100** балів.

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- активна участь у роботі наукового гуртку аспірантів кафедри Права (702) «Сучасні доктрини правової науки» гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання аспірантами обов'язкових та додаткових видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu.ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски практичних/семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичне забезпечення вибіркової навчальної дисципліни «Доктрина правової та соціальної держави», рівень вищої освіти: третій (доктор філософії права з галузі знань право) / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. Н. Є. Філіпенко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2022.

2. Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=7674#section-0>

11. Рекомендована література

Нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_UKR.pdf.
3. Рекомендація Rec (2004)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про роль Європейської конвенції з прав людини в університетській освіті та професійній підготовці. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_573.
4. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III). Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
5. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства (2000 р.). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_163.
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2148-08>.
7. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.02.2018 р.).
8. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон від 3.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
15. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними». URL: <https://cutt.ly/TJ4YPV9>.

Підзаконні акти:

1. Методичні рекомендації для центральних органів виконавчої влади щодо застосування в законотворчій діяльності Конвенції про захист прав і основних свобод людини. Схвалено постановою колегії Міністерства юстиції України від 21 листопада 2000 р. N 40. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0040323-00/print1486573910012777>.
2. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: Постанова ПВСУ від 15.05.2002 р. № 2 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_014.
3. Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова ПВСУ від 24.10.2003 р. №7 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225_016.
4. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: Постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. №16 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335_075.

5. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова ПВСУ від 16.04.2004 р. №5. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978_012.

6. Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Постанова ПВСУ від 16.04.2004 р. №5 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/456_011.

7. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова ПВСУ від 23.12.2005 р.

№13 // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/934_011.

8. Про введення воєнного стану в Україні. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>

9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 06.05.2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26.05.2015

10. Лист Міністерства освіти і науки України від 13.05.2022 № 1/5119-22 «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні». URL: <https://cutt.ly/gKym6sK>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів». URL: <https://cutt.ly/xJ4OF9G>.

12. Результати міжнародного дослідницького проєкту «Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні» (ESPAD). URL: <https://cutt.ly/DJ6skn6>.

13. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». URL: <https://cutt.ly/nJ6jzTk>.

14. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.11.2019 № 1335-р «Про затвердження Плану заходів з реалізації Національної стратегії реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року». URL: <https://cutt.ly/3J4GIU2>.

15. Про затвердження Загальних вимог до кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури. Постанова КМУ від 19 червня 2019 р. № 518. Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 991 від 02.09.2022.

16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами». URL: <https://cutt.ly/7J56qtr>.

17. Національне опитування «Визначення масштабів наркотичної та алкогольної залежності. Громадські наслідки», 28.04.2021. URL: <https://cutt.ly/CJ6o0vD>

18. Звіт щодо наркотичної та алкогольної ситуації в Україні за 2020 рік.
URL: <https://cutt.ly/xJ6pSLM>

Наукові джерела:

1. A/CONF.6/1. Доповідь Першого конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Женева, 22 серп. – 3 вер. 1955 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

2. 3 A/CONF.26/7. Доповідь Третього конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Стокгольм, 9–18 серп. 1965 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

3. A/CONF.87/14/Rev.1. Доповідь Шостого конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Каракас, 25 серп. – 5 вер. 1980 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

4. A/CONF.144/28/Rev.1. Доповідь Восьмого конгресу ООН із запобігання злочинності й поводженню з правопорушниками (Гавана, 27 серп. – 7 вер. 1990 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

5. A/CONF.203/18. Доповідь Одинадцятого Конгресу ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя (Бангкок, 18–25 квіт. 2005 р.). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

6. АЖЕ8/65/230. Доповідь Дванадцятого Конгресу ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя (Бразилія, 12–19 квітня 2010 року). URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>.

7. ADO 15/33/688. Доповідь Тринадцятого Конгресу ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя (Доха, 12–19 квітня 2015 року) URL: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC>; Голіна В. Світова злочинність: сучасні тенденції та стратегії протидії. URL: https://revolution.allbest.ru/law/00885905_0.html

8. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Злочинність як об'єкт феноменологічного аналізу. Право і безпека. 2015. № 3 (58). С. 6–10.

9. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія. Харків: Вид-во ХНУВС, 2011. 308 с.

10. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні: моногр. Харків: Золота миля, 2013. 214 с.

11. Василевич В. В. Кримінологічна політика України : монографія. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 434 с.

12. Василевич В. В. Теоретичне підґрунтя створення та розвитку кримінологічної політики. URL: <http://uk.x-pdf.ru/5istoriya/2316811-60-akademiya-municipalnogo-upravlinnya-naukoviy-visnik-akademii-municipalnogo-upravlinnya-zbirnik-naukovih-prac.php>.

13. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків : Факт, 2021. 853 с.

14. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В.Я. Тацій (голова), В.І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім.В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2017. 1064 с.:

15. Гладкова Є.О. Стратегія й тактика протидії наркозлочинності в Україні: монографія. Харків: Діса плюс, 2019. 464 с.
16. Голіна В. В., Колодяжний М. Г. Конгреси ООН: перспективи використання їх рекомендацій у плануванні та здійсненні заходів запобігання злочинності в Україні. Проблеми законності. 2010. № 108. С. 169–177.
17. Голіна В. В., Лукашевич С. Ю., Колодяжний М. Г. Державне прогнозування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні/за заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2012. 286 с.
18. Голіна В.В. Судимість: Монографія. Харків: Харків юридичний, 2006. 384 с.
19. Голіна В. Світова злочинність: сучасні тенденції та стратегії протидії. URL: https://revolution.allbest.ru/law/00885905_0.html
20. Дрьомін В.М. Сучасні функції кримінології // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2017. № 29. Т. 2. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc29/part_2/18.pdf
21. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3 кн. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. I. 424 с.
22. Зеленецький В.С., Ємельянов В.П., Настюк В.Я. та ін. Проблеми систематизації та комплексного розвитку антитерористичного законодавства України / За заг. ред. Зеленецького В.С., Ємельянова В.П.: Монографія. Харків:Право, 2008. 96 с.
23. Іващенко В.О. Торгівля жінками та дітьми (кримінологічні та кримінально-правові аспекти боротьби): Монографія. КИЇВ:Атіка, 2004. 112 с.
24. Ізетов А.Е. Втягнення у вчинення терористичного акту: кримінально-правове дослідження: Монографія. Харків: Право, 2010. 174 с.
25. Котовенко О.М. Кримінальна відповідальність за пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів: Монографія. Харків: Консум, 2004. 136 с.
26. Кулик О. Г. Злочинність в Україні: тенденції, закономірності, методи пізнання: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 288 с.
27. Машлякевич Д.С. Литвинов О.М. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні: монографія / за загальною редакцією д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. Харків: ТОВ «В деле», 2016. 260 с.
28. Медицький І.Б. Вплив соціальних факторів на злочинність в умовах становлення незалежної Української держави: монографія. Івано-Франківськ, 2007. 222 с.
29. Наден О.В. Торгівля жінками як кримінально-правова та соціальна проблема сучасності: Монографія. КИЇВ: Атіка, 2004. 288 с.
30. Назаренко Д. О. Кримінологічний аналіз та протидія фоновим для злочинності явищам: моногр. Харків: Золота миля, 2013. 216 с.
31. Нікітін Ю.В. Детермінація конкретного злочину // Кримінологія: підручник / за заг. ред. Л.С. Сміяна, Ю.В. Нікітіна. Київ: Нац. академія управління, 2010. С. 53–55. URL: <https://nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-31-7-pos-compressed.pdf>

32. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019 : альманах наукових досліджень / за ред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. – Миколаїв : СПД Румянцева Г. В., 2019. 278 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11514/Almanax.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

33. Перелигіна Р.В. Протидія жіночому сімейному насильству: компаративістський аналіз // Протидія злочинності: теорія та практика : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 жовт. 2016 р.) / орг. конф.: О.М. Толочко. С. 444-446.

34. Правові та організаційно-тактичні основи попередження і розкриття злочинів, пов'язаних із застосуванням вибухових речовин чи бойових припасів: монографія / Антонов К.В., Діденко С.В., Філіпенко Н.Є. Херсон : Вид. Чуєв С.М., 2007. 188 с.

35. Правові та організаційно-тактичні основи профілактики пенітенціарної злочинності: навч. посібник // Кол. авторів: Н.Є.Філіпенко, Шендрик В.В., Марков С.В. // ХНУВС. К.: УВПД ГШ МВС України, 2010. 116с.

36. Протидія інформаційному тероризму та його фінансуванню в сучасних умовах: монографія / В.В. Крутов, М.П. Стрельбицький, О.А. Шевченко; ред.: В.В. Крутов; Нац. акад. прав. наук України. Київ. Ужгород: Вид-во НАПрНУ: ІВА, 2014. 309 с.

37. Семикін М.В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: кримінально-правове дослідження: Монографія / За заг. ред. проф. В.П. Смельянова. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 145 с.

38. Сметаніна Н. В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримі- нології : монографія / за заг. ред. В. В. Голіни. Харків : Право, 2016. 192 с.

39. Сметаніна, Н. В. Віктимна поведінка жертв «злочинів ненависті» // Часоп. Київ. ун-ту права. 2016. № 1. С. 281–284.

40. Сметаніна, Н. В. Національний і міжнародний досвід визначення та розрахунку ціни кіберзлочинності // Міжнародні стандарти з кібербезпеки та їх застосування в Україні : матеріали «круглого столу» (м. Харків, 19 квіт. 2016 р.). Х., 2016. С. 59–61.

41. Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є. Терористична діяльність: кримінально-правова політика протидії // Кримінально-правові та кримінологічні засоби протидії злочинам проти громадської безпеки та публічного порядку : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя ХНУВС (18 квіт. 2019 р., м. Харків) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2019. С. 188-191.

42. Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є., Акулова А. О. Віктимологічний аспект попередження майнових злочинів на транспорті. Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 143-145.

43. Стрільців О. М. Запобігання наркозлочинності: досвід Нідерландів. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ 2016. № 4 (101). С. 215-225.
44. Тимошенко В.І. Маргіналізація суспільства як криміногенний фактор // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 2 (14). С. 38–48.
45. Тимошенко В.І., Шакур В.І. Теоретичні основи кримінології: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 240 с.
46. Титаренко О.О. Кримінологічна характеристика та протидія економічним злочинам у вугільній промисловості: Монографія. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2008. 196 с.
47. Туляков, В. О. Віктимологія (соціальні та кримінологічні проблеми). Одеса : Юрид. л-ра, 2000. 336 с.
48. Філіпенко Н. (2022) Протидія кібератакам на об'єкти критичної інфраструктури та життєзабезпечення під час військової агресії проти України. Український дослідницький простір в умовах війни: адаптація й перезавантаження технічних і юридичних наук: збірник матеріалів доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції. (Харків-Рига, 31 травня 2022 р.). Харків, 2022. С. 213-217.
49. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність і питання правового виховання населення. Наше право. 2020. № 3. С. 146-151.
50. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : Коллегіум, 2020. 392 с.
51. Філіпенко Наталія, Язан Наталія (2024) Використання можливостей методики «зелена кімната» стосовно дітей, які стали жертвами гендерно обумовленого насильства. Пропілеї права та безпеки : наук. журнал / Ред. кол. Н.Є. Філіпенко, С.Ю. Лукашевич, Т.М. Ла-зарєва та ін. - Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», 2024. № 4. С. 31-36.
52. Лукашевич Сергій, Філіпенко Наталія (2024) Інформаційно-аналітичне забезпечення превентивної та правоохоронної діяльності. Пропілеї права та безпеки : наук. журнал / Ред. кол. Н.Є. Філіпенко, С.Ю. Лукашевич, Т.М. Ла-зарєва та ін. - Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», 2024. № 4. С. 65-69.
53. Андренко С., Попельнюк Ю., Філіпенко Н. Взаємодія підрозділів Національної поліції України із адміністрацією закладів вищої освіти як елементу сектору критичної інфраструктури у попередженні правопорушень (2024) Безпека та сталий розвиток критичної інфраструктури в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : тези доповідей науково-практичної конференції, 8 листопада 2023 р., Харків / Міністерство освіти і науки України, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». – Харків : ХАІ, 2023. doi: <https://doi.org/10.32620/SSDCICML.23>. С. 9-13.
54. Охромович С., Ємець В., Філіпенко Н. (2024) Протидія екстремізму у закладах вищої освіти як елементу сектору критичної інфраструктури (2024) Безпека та сталий розвиток критичної інфраструктури в умовах воєнного

стану [Електронний ресурс] : тези доповідей науково-практичної конференції, 8 листопада 2023 р., Харків / Міністерство освіти і науки України, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». – Харків : ХАІ, 2023. doi: <https://doi.org/10.32620/SSDCICML.23>. С. 54-58.

55. Язан Н., Філіпенко Н. (2024) Засади безпеки навчальних закладів України як елементу сектору критичної інфраструктури. Безпека та сталий розвиток критичної інфраструктури в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : тези доповідей науково-практичної конференції, 8 листопада 2023 р., Харків / Міністерство освіти і науки України, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». – Харків : ХАІ, 2023. doi: <https://doi.org/10.32620/SSDCICML.23>. С. 178-183.

56. Філіпенко Н. Є. Напрямки удосконалення науково-методичного забезпечення кримінологічної діяльності судово-експертних установ України. Право UA. 2020. № 2. С. 130-137.

57. Філіпенко Н. Є. Особливості законодавчої регламентації кримінологічної діяльності експертних установ в Україні. Європейські перспективи. 2020. № 3. С. 88-94.

58. Філіпенко Н. Є. Форми кримінологічної діяльності експертних установ. Право UA. 2020. № 3. С. 155-159.

59. Філіпенко Н. Є., Снігерьев О. П. Експертна превенція: поняття, предмет та об'єкт. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 2. С. 241-253.

60. Храмцов О. М. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення охорони особи від насильства : моногр. Київ : НікаНова, 2015. 314 с.

61. Шакун В.І. Суспільство і злочинність: Монографія. КИЇВ:Атіка, 2003. 784 с.

62. Шакун В.І. Урбанізація і злочинність: монографія / Міністерство внутр. справ України. Укр; акад. внутр. справ. Київ:, 1996. 256 с.

63. Шакун, В. І. Урбанізація і злочинність: монографія. К. : Вид-во Укр. акад. внутр. справ, 2009. 256 с.

64. Шеремет А.П. Злочини проти статевої свободи: Монографія. Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2007. 216 с.

65. Шибутани Т. Социальная психология: монография / пер. с англ. В. Б. Ольшанского. М.: Прогресс, 1969. 535 с.

66. Шинкаренко І.Р. Основи боротьби з тероризмом: навч. посіб. для вищих навчальних закладів МВС України / Шинкаренко І.Р., Ханькевич А.М., Никифорчук Д.Й. та ін. МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2011. 403 с.

67. Шинкаренко І.Р., Спіціна Г.О. Безпека об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту: теоретичні аспекти. Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх. 2020. №2. С. 253-262. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава), «Перелік Б МОН України» DOI: DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-253-262

68. Шкуро В. В. Суїцидальність в Україні: кримінологічна

характеристика та протидія: моногр./за наук. ред. Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків : Панов, 2017. 228 с.

69. Ященко А.М. Застосування заходів кримінально-правового характеру: монографія. Х.: НікаНова, 2014. 388 с.

70. Mykola Nechyporuk, Oleksandr Kliuiev, Aleksandar Ivanović, Nataliia Filipenko (2021) Development Strategy of International Cooperation of Forensic Science Institutions of Ukraine with Foreign Experts in Prevention of Terrorist Attacks on Aerospace Industry and Critical Infrastructure. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering Pp. 825-848. Presents the proceedings of the ICTM'21 Conference held in Kharkov, Ukraine, at November 28–29, 2021. ISBN: 978-3-030-94259-5 (eBook). URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-94259-5_64

71. Nataliia Filipenko, Svetlana Andrenko (2021) Principles of criminological activity of forensic science institutions of Ukraine Sud ekspertizasi: kecha va bugun. Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari // Mas'ul muharrir: A.U.Xalilov. X.Sulaymonova nomidagi Respublika sud ekspertizasi markazi. – Toshkent: Respublika sud ekspertizasi markazi, 2021 (Материалы научно-практической конференции “СУДЕБНАЯ ЭКСПЕРТИЗА: ВЧЕРА И СЕГОДНЯ”, посвящённой 70-летию Республиканского центра судебной экспертизы им. Х. Сулаймановой 30 июнь – 1 июль 2021 года). Р. 46-49.

72. Filipenko N., & Bublikov A. As for determination of certain stages of preventive forensic expert activity. Права людини в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 10 груд. 2020 р.). Харків: НДІ ППЧН, 2020. С. 136-138. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20201120/article/view/filipenko.

73. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, (2021) Entrepreneurial activity of the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. Entrepreneurship and Sustainability Issues, VsI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43) (Wed of Science)

74. Dzhuzha, O. M., Vasylevych, V. V., Telefanko, B. M., & Filipenko, N. E. 2021 The Criminological Principles of Crime Prevention in the Field of Physical Culture and Sports of Ukraine. DIXI, 23(2), 1-25. <https://revistas.ucc.edu.co/index.php/di/article/view/3980/3174> (Wed of Science).

75. Nechyporuk, M., Pavlikov, V., Ivanović, A., Filipenko, N. (2021) Forensic Science Possibilities Within The Framework Of Criminal Proceedings While Aviation Accidents (Review Article). Archives of Criminology and Forensic Sciences. 1(3). 56-66. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.3.2021.05>

76. Mykola Nechyporuk, Volodymyr Pavlikov, Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko Cyberterrorism Attacks on Critical Infrastructure and Aviation: Criminal and Legal Policy of Countering. Conference on Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering–Synergetic Engineering ICTM 2020: Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering. 2020 pp 206-217(Indexed by SCOPUS, INSPEC, WTI Frankfurt eG, zbMATH, SCImago More

information about this series at. URL: <http://www.springer.com/series/15179>
<https://doi.org/10.1007/978-3-030-66717-7>.

77. Filipenko N. Ye., Spitsyna H. O. Forensic prevention: the concept of implementation in Ukraine. Challenges of legal science and education: an experience of EU countries and introduction in Ukraine : Collective monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. P. 408-431. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-007-0-23>.

78. Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko, Vitalii Tsymbalistyi. Implementation of Preventive Activity; Foreign Experience in Criminological Work of Forensic Science Institutions Socrates: Rīgas Stradiņa universitātes Juridiskās fakultātes elektroniskais juridisko zinātnisko rakstu žurnāls = Rīga Stradiņš University Faculty of Law Electronic Scientific Journal of Law. Rīga: RSU, 2021, Nr. 1 (19). P. 32-39.

79. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, 2021 Entrepreneurial activity of the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. Entrepreneurship and Sustainability Issues, VSI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712 DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43).

80. Filipenko N. Ye. Identification of crime determinants while performing forensic expert activities // Proceedings of VI International scientific conference “Scientific achievements during the rapid technological development”. Berlin, tredition GmbH, 2019. P. 161-167.

81. Elza Timule, Artūrs Žukovs, Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna (2022) Problems and Opportunities for Improvement of Legal Framework for Provision of Telemedicine Services: Experience of the Republic of Latvia and Ukraine. Socrates: Rīgas Stradiņa universitātes Juridiskās fakultātes elektroniskais juridisko zinātnisko rakstu žurnāls = Rīga Stradiņš University Faculty of Law Electronic Scientific Journal of Law. Rīga: RSU, 2022, Nr. 2 (23). Pp. 15-28. <https://doi.org/10.25143/socr.23.2022.2>

82. Nataliia Filipenko, Gabriele Juodkaite-Granskiene, Aleksandar Ivanovic, Valeriia Turska, Yurii Myroshnichenko and Serhii Lukashevych (2022) Particular Aspects of International Cooperation of Ukrainian Forensic Science Institutions with Foreign Specialists in Collecting, Studying and Processing Human Genomic Information and Conducting Molecular Genetic Analysis. International Scientific and Technical Conference INTEGRATED COMPUTER TECHNOLOGIES IN MECHANICAL ENGINEERING – SYNERGETIC ENGINEERING Kharkiv, Ukraine, 18 November 2022.

83. Nataliia Filipenko, Viktor Shevchuk, Serhii Lukashevych, Nataliia Yazan, and Olena Slipets (2024) Legal and Psychological Principles of Preventing Sexual Violence Against Children: International Experience and Realities of Ukraine. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2023. 978-3-031-60548-2, ICTM 2023, Volume II, LNNS 996, paper approval (557515_1_En, Chapter 21). Pages pp. 271-300. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-60549-9_21 (Scopus).

84. Nataliia Filipenko; Hanna Spitsyna; Olena Agapova; Karina Palkova

(2024) The Concept of Comprehensive Security for Higher Educational Institutions: Ukrainian and European Experience. International Experience and Realities of Ukraine. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2023. 978-3-031-60548-2, ICTM 2023, Volume II, LNNS 996, paper approval (557515_1_En, Chapter 21). Pages pp. 317–327. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-60549-9_23 (Scopus).

85. Nataliia Filipenko, Serhii Lukashevych, Karyna Salaieva & Anatolij Stepaniyk (2024) Theoretical and Practical Significance Identification of Objects of Preventive Influence in Criminology and Law Enforcement. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2023. 978-3-031-60548-2, ICTM 2023, Volume II, LNNS 996, paper approval (557515_1_En, Chapter 21). Pages pp. 328–334. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-60549-9_24 (Scopus).

86. Oxford advanced learner's dictionary of current English / (Fourth Edition). Oxford university press, 1989. 1579 p.

12. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>
2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>
4. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.
8. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>
10. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.
11. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>
13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
16. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.С Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>
17. Офіційний портал «Превентивна освіта». Онлайн-модуль «Освіта на основі життєвих навичок». URL: <http://autta.org.ua/>.